

[Accueil](#)[Revenir à l'accueil](#)[Collection](#)[Mythologiae libri decem, Francfort, André Wechel, 1581](#)[Collection](#)[Mythologia, Francfort, 1581 - Livre VI](#)[Item](#)[Mythologia, Francfort, 1581 - V, 11 : De Oreadibus](#)

Mythologia, Francfort, 1581 - V, 11 : De Oreadibus

Auteur(s) : Conti, Natale

At nunc de Oreadibus dicatur.

De Oreadibus. CAP. XL.

OREADES Nymphæ, quæ ita vocabantur, quia natæ essent in montibus, vel quia in montibus assidue versarentur, natas fuisse à filia Phoronei & Hecatæo testatur Strabo lib. 10. Hom. verò in lib. 7. Iliad. illas non Hecatæi, sed Iouis filias, & Orestiadæ easdem appellavit, ut patet ex his:

ἡδ' ἐπὶ σὺν ἔχουσ' ἑκάδ' ἐπὶ Πηλίας ἰφιδύγας

Núμφαι Ὀρεστιάδης κῦραι αἰὲς αἰγιόχοιο.

Plantarunt Ὀλμος, vbi fusa est terra sepulchro,

Circad, Orestiadæ Nymphæ Ionn inclita proles.

Has quinque fuisse inquit Strabo lib. 10. quas tamen fuisse multas, & Dianæ venatricis comites ait Virg. in 1. Æneid.

Qualem in Eurota ripâ, aut per iuga Cynthis

Exercet Diana choros: quam mille secuta

Hinc atque hinc glomerantur Oreades.

Memoriæ proditum fuit à Metasea Patarensi, quòd hæ primæ mortales à mutuo carniū esu diuenterunt, cum in montibus versantes castaneis & glandibus vescerentur. reuocauit in primis vna earum Melissa nomine, quæ fauos inelle plenos repiciens in Peloponneso cæteras nymphas ad degustandum adhortata est. is cibus cum suauissimus fuisset vitus, tanto gaudio perfusæ sunt omnes, ut apes ipsas de Nymphæ nomine melillas Græci appellauerint. inde effectum est ut & sacris Ceteris, & nuptiis interessent antiquitus sacerdotes Nympharum nomine, quòd illæ ad humaniorem victum ab humanis carnibus edendis auerissent. Hæ Nymphæ putabantur esse Deæ montium præsides, & arborum curam habere, & aliquando ferarum, quas cum Diana insectabantur: nullaque illis domesticorum animalium vel pastorum cura fuit. Ita verò antiqui religione tenebantur, ut nullum neque publicum, neque priuatum locum aliquo numine carete arbitarentur: quippe cum elementa singula, & herbas, & radices, & arbores, & arborum aut terræ fructus suos Deos habere crederint. Hinc Deas quæ montibus vniuersis præessent, Oreades siue Orestiadæ nominarunt: quæ nemoribus & syluis, Dryadas: quæ singulis arboribus, Hamadryadas. Creditæ verò sunt Dryades fuisse Nymphæ, quæ cum arboribus & nascerentur

rentur & interirent, ut testatur Callimachus in hymno in Deum:

ἴμασι θεῶν ἠπάτα μῦσα
 εἰ ῥ' ἱπῶσι ἐγένετο τότε δρυὸς ἠΐσα Νύμφαι.
 Νύμφαι μὲν χαίρουσιν, ὅτι δρυὸς ἄμβροτος ἀΐξαι·
 Νύμφαι δ' αὖ κλαίουσιν, ὅτι δρυὸς ἰσχυρῆς φύλλα.

mea mihi dicite mufa,

Nam Verè genita Nymphatum sunt, vbi quercus.

Latantur Nympha, cum quercus irrigat imber:

Tristantur Nympha, alacibus cecidere vbi frondes.

Quæ fuerint harum nomina, non constat: nisi quòd vnã Tithoream nominauit Pausanias in Phocicis, qui etiam in Arcadicis aliam vocauit Erato, & aliam Phigaliam. Has tamen fuisse septem, quas etiam nominauit, tradidit Claudianus in laudibus Stiliconis. Scriptum reliquit Charon Lampfacenus Rheticum quendam genere Gnidium in Nino regione Assyriorum pulchram quandam quercum iam propè lapsuram aliquando vidisse, quam cum aggenibus firmasset, fecit ut diutius posset viuere. Huic Nympha, quæ cum planta erat peritura, cum gratias egisset, ac referre vellet, dixit, ut quidquid vellet à se peteret, quoniam fuerat eandem ætatem cum illa planta victura: hic illi respondit se eius congressum petere, quod illa annuit, atq; se apem temporis nuntiam missuram inquit. Scriptum reliquit etiam Apollonius libr. 2. Argonaut. Paræbij patrem, cum insignem quercum esset excisurus, Nymphã vidisse, quæ ipsum supplex rogauit, ut sibi parceret, cum vitæ suæ tempus in arboris ætate contineretur: cui cum ille non paruisset, dicitur iratũ numen in illum & in eius filios seuisse, ut patet in his:

ἀμ' ὄχα πατρὸς ἐοῖο κελὼ τίσιος ἀμειβλῶ
 ἀμπλακίης ὁ γὰρ εἷς δὲ ἄριστ' ἄνδρ' αὖ τήμων,
 δὴ τὸ δ' ἄμ' ἀδρυάδος Νύμφης ἀνίρξαι λιπέων,
 ἢ μὲν ὁ δουρομήτη ἀδινῶ μελίοντα μύθῳ,
 μή τι μίξαι κέϊμον δρυὸς ἠλικος, ἢ ἔτι πελῶ
 αἰῶνα τριβέσικα διωκίεσσι αὐτῶ ῥ' ὁ τλήγῃ
 ἀφραδίας ἰτμήρος ἀγλυνορήτισσῃ πε.
 τῶ δ' ἀρα νεκρῶ δὲ Νύμφη πέρον εἶπεν ὀπίσσω
 αὐτῶ καὶ τικίοντι.

Stultitiamq; sui patris dedit ille parentis.

Caderet ut solus quercus in montibus olim,

*Fertur Hamadryadis Nymphas spreuisse querelas.
Sapient illa quidem supplex hunc voce rogauit,
Ne truncum quercus concideret, ipsa coana
Quod foret, amborumque vireret in arbore vita.
Viribus hic fretus, fretus inueniisibus annis
Prosternit quercum: funestam quam sibi Nympha,
Pignorisque suis fecit.*

Dicitur sunt autem Dryades, quod in quercubus illatum sit vita, ut sensit Mnestmachus: at Hamadryades quod una cum illis sint genitæ, vel (ut voluit Apollinis enarrator & Isacius) quia cum ipsis quercubus perirent. Memoriae prodidit Charon Lamplacenus Arcadem Iouis filium & Callistus, vel (ut aliis magis placuit) Apollinis, obuiam habuisse in syluis, cum venaretur, ynam ex Hamadryadibus Nymphis, quæ cum propius esset periculo ne quercus à flumine conuelleretur, cum qua nata fuerat, ac periret, rogauit ipsum Arcadem ut quercum seruaret, quare ille fluiuium aliò diuertit, & quercum terra communiuit. At Nympha, cui nomen erat Prospelez, cum illo congressa ob acceptum beneficium, dicitur Elatum & Aphidanem peperisse. Hæc vera ne an falsa fuerint, quis pro certo affirmare possit? nam si vana & mēdacia extiterunt, ut ego fuisse arbitror, nulla alia de causa ficta sunt, nisi propter antiquorum superstitionem, qui nihil ad homines excitandos ad metum Deorum non excogitarunt, cum singulis rebus Deos adesse demonstrarent. Sin credita fuerunt ut vera ab iis qui illa in medium attulerunt, esset sanè pluribus verbis de illorum sententia disputandum, an quibus essent dæmones, vel potius plantarum illarum Genij, qui mortalibus apparuerint. Verum hæc in præfenti prætermittamus, ut altioris vestigationis indigentia. Nunc dicamus de Nymphis.

De Nymphis. CAP. XII.

NYMPHAS Oceani filias & Tethyos esse dixerunt antiqui, ut testatur Orpheus in hymno in Nymphas:

*Νύμφαι θυγατέρες μεγαλήτορος ἁ κελαινοῖο,
ὕδατος γαίης ὑπὸ κλύβουσι εἰκὶ ἔχουσι.*

*Nympha magnanima Oceani certissima proles,
Sub tellure domos colitis qua humentibus antres.*

Virgilius